

Miskolci kötélhúzás

Sikertelen pályázat, anyagi nehézségek

Tavaly nemzeti címmel tüntették ki, ebben az esztendőben pedig fennállásának ötvenedik évfordulóját ünnepelné a Miskolci Szimfonikus Zenekar, de a jubileum ellenére az együttesnél egyelőre a gondok vannak túlsúlyban. Szabó Péter váratlan távozása után a társulat ügyvezetői posztjára kiírt és lebonyolított pályázatot Miskolc megyei jogú város közgyűlése – mivel közben a Művészetek házát és a Szimfonikus zenekart jogilag szétválasztotta – eredménytelennek nyilvánította annak ellenére, hogy a szakmai bizottság támogatta az egyik aspiránst. A módosított feltételekkel megismételt pályázat során ismételen a korábbi pályázaton már megfélelőnek ítélt pályázó kapta a legnagyobb támogatást, de jelenleg még nyitott kérdés, hogy a város vezetése elfogadja-e a szakmai testület javaslatát. Tovább fokozza a bizonytalanságot a zenekar körül az a felröppent hír is, hogy jelentősen csökkenni fog az együttes költségvetése, továbbá arról sem tudni semmit, hogy az őszre tervezett, nagyszabású születésnapi rendezvényből mi valósul meg.

A problémákat már tavaly februárban jelezte, hogy a kiírt ügyvezető igazgatói pályázat egyik jelentkezője, Aczél András vezető-karmestert is hozott volna magával. A zenekar előtt rendezett meghallgatáson pedig hangsúlyozta, felkérték arra, hogy pályázzon a Miskolci Szimfonikus Zenekar vezetésére, és az egyik fő kérés az volt, hogy megőrizték és erősítsék a város három „kulturális lába” – Miskolci Nemzeti Színház, Miskolci Nemzetközi Operafesztivál, Miskolci Szimfonikus Zenekar – közötti együttműködést.

Hogy mégis a korábbi ügyvezető igazgató nyerte el a posztot (s ezzel Kovács László vezető karmestert is megerősítette pozíció-

„A városvezetésnek ki kellene mondania, hogy számára fontos a zenekar”

Öt év négy hónapot dolgozott Miskolcon Szabó Péter ügyvezető igazgatóként, s összesen 12 évet töltött az együttesnél, hiszen korábban művészeti titkárként dolgozott a szimfonikusoknál, így átfogó képe van a társulatról.

„Ha az elmúlt időszakot vizsgáljuk, akkor az első ciklus első öt év eredményeit mindenképpen sikertörténetként kell értékelnem, több szempontból is. Azért, mert a második évben jelentősen, harminc százalékkal, azaz 35 millió forinttal megemelkedett az állami támogatásunk. Így olyan hangszerberuházásokat tudtunk végrehajtani, amelyre a megelőző tíz év alatt nem volt lehetőség. Másrészt ebben az időszakban több kolléga is elérte a nyugdíjkorhatárt az együttesnél, és az ő helyükre kiírt pályázatok során számos kiváló új muzsikussal tudtuk bővíteni a társulatot. Nagyon örülök annak, hogy sikerült azokban az években jó körülményeket biztosítani a tagjainknak, mind anyagi, mind egyéb téren. Minden évben lehetőségünk volt egy-egy világsztárt meghívni zenekarunkhoz, mellyel a bérletes koncertek értékét emeltük. A mi együttesünk adta ez első filmzenét felvonulatot nagykoncertet „Filmfónia” címmel, mely óriási sikert aratott.

Szintén fordulópontot jelentett a tavalyi esztendőben a nonprofit kft.-vé alakulás. A legnagyobb problémát a nonprofit kft. illetve az intézményi működés között abban látom, hogy amíg intézményként működik egy zenekar, addig létszám-gazdálkodása van, az önkormányzat adott számú munkavállalót engedélyez, s azoknak az embereknek a bérét általában biztosítja, emellett pedig némi működési költséget is ad. Ahogy azonban nonprofit kft.-vé alakul az együttes, attól kezdve nem létszámot határoz meg a tulajdonos, hanem feladatot, s erre biztosít egy adott összeget. Az pedig az éppen aktuális zenekarvezető gondja, hogy ezt a feladatot az adott paraméterekkel mennyi munkavállalóval, hogyan tudja megvalósítani, illetve mennyi plusz forrást tud az együttes számára biztosítani. Ez sok nehézséget jelentett, s nemcsak a gazdálkodás terén...

jában), annak volt köszönhető, hogy a zenekar elsöprő többséggel őket támogatta, hiszen a szimpátiaszavazáson a 100-ból kilencven szavazatot kapott. A társulat ugyanis attól is tartott, hogyha Aczél András kapná meg a vezetést, akkor a színház zenekarát összevonná velük.

Mivel a szakmai bizottság is egyhangúlag Szabó Péter, az akkori igazgató pályázatát támogatta, így végül ő kapta meg öt esz-

tendőben a zenekar támogatása jelentősen csökkent, azzal is tisztában kell lenni, hogy szponzorból sem lett több Miskolcon, s a jegyárak sem növelhetők. Azok ugyanis, akik korábban több bérletet is megvásároltak, egyre kevesebb sorozatot engedhetnek meg maguknak.

A közönségbázisunk nem változott különösebben az eltelt években... Miskolcon úgy gondolom még komolyabb gondokat okoz a válság, a keleti régióban sokkal inkább érzékelhető az elszegényedés és az elvándorlás. Ezért nem növeltük a bérletek számát, csak átalakítottuk a struktúrát, így egy sorozatba több koncert került. A Gyöngy-bérlettel pedig új közönségréteget próbáltunk megszólítani.

A legfontosabb az lenne, ha a városvezetés kimondaná, számára fontos a zenekar jelene, léte, jövője. Ha ezt kimondják, és ehhez a megfelelő támogatást is biztosítják, akkor működtethető az együttest. Ha ez nem történik meg, akkor sajnos a városban és a környéken nincs olyan plusz lehetőség, amivel a veszteségeket kompenzálni lehetne. Úgy gondolom, egy zenekar alapvető feladata az kell legyen, hogy az adott régiót ellássa komolyzenei koncertekkel. Nem hiszem, hogy abból kellene az együttesnek nagy bevételt szereznie, hogy folyamatosan, hónapokon keresztül külföldre jár, és ezzel tartja magát életben, már amennyiben a külföldi lehetőségek extra profitot termelnének.

A Miskolci Szimfonikus Zenekar elnyerte tavaly a nemzeti címet, idén fennállásának ötvenedik esztendejét ünnepelheti. Szerettünk volna ezért fesztivált, a születésnapra pedig nagyszabású rendezvényt szervezni, nem tudom, hogy ebből mi az, ami megvalósulhat majd... Már a jövő évadot kell előkészíteni, de közben nincs ügyvezető igazgatója a zenekarnak. Kovács László vezető karmester és megbízott igazgató tervezte a szezon, de kérdés, hogy az új ügyvezető igazgató milyen évadot szeretne... Mindenesetre bízom abban, hogy a félévszázados évfordulót változatlan létszámmal, rangos eseménnyel ünnepelheti majd a miskolci zenekar.

tendőre a kinevezést. Az öt esztendőből azonban csak néhány hónap lett, hiszen 2012. októberében, egészségügyi problémákra hivatkozva lemondott tisztségéről a Miskolci Szimfonikus Zenekar ügyvezető igazgatója. A munkaviszonya október 28-án ért véget, s abban a hónapban kiírták a pályázatot, amelyre a november 11-i határidőig két jelentkezés érkezett. Az egyik pályázó Nagy Albert, a zenekar első fagottosa, a má-

sik Urbán Beatrix, aki miskolci származású zenész volt, de jelenleg Madridban él.

Nagy Albertet nyilvános társulati ülésen hallgatták meg a zenekar tagjai, majd a szimpátiaszavazáson a 90 szavazó közül 75-en rá voksoltak. A szakmai bizottság szintén őt támogatta, azonban a kulturális bizottság nem. Vélekedésük szerint szükségessé vált a Miskolci Szimfonikus Zenekar működtetésében egy profiltisztítás. Már ekkor felmerült az az elképzelés, hogy a Művészetek Háza ne tartozzon a zenekarhoz, inkább a közművelődési intézményekhez.

Bár a Művészetek Házának leválasztását a zenekarról már korábban is tudni vélték a városban, a procedúra sikertelenségét, a nemleges döntést végül úgy indokolták, hogy a pályázatot a Miskolci Szimfonikus Zenekar és a Művészetek Háza működtetésére írták ki, de később határozat született

a szétválasztásról, ezért az új helyzetre új pályázatot kell kiírni.

Ez valóban meg is történt. Az ügyvezetői igazgatói posztra négy aspiráns akadt: a két korábbi jelentkező, Nagy Albert és Urbán Beatrix mellett Mező Péter budapesti, kamarazenekari zenész, a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetem kamara-tanára, valamint Horváth László, aki 33 évig volt a Magyar Állami Hangversenyzenekar szólóklarinetosa, 8 és fél évig a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar igazgatója, jelenleg pedig Nagykovácsiban tanít a Nemzetközi Amerikai Iskolában.

A Miskolci Szimfonikus Zenekar tagsága ismét szimpátiaszavazást tartott, 85-ből 56-an voksoltak Nagy Albertre. Mező Péter 15, Urbán Beatrix 10 szavazatot kapott, Horváth László nem kapott voksot.

A szakmai bizottság is Nagy Albertet, a Mis-

kolci Szimfonikus Zenekar első fagottosát támogatja a zenekar ügyvezető igazgatói posztjára kiírt pályázaton, s döntés március elején, a közgyűlésen születik.

Eközben már leválasztották a Művészetek Házát az együttesről, s a hozzátartozó alkalmazottakkal együtt a Miskolci Kulturális Központhoz került. *R.Zs.*

„A magasrendű produkciókra mindig szükség lesz”

Bánfalvi Béla a Szász-iskoláról, utódlásról, tervekről, turnékról

Ez év januárjában ünnepelhetted első évfordulóját az Új Magyar Kamarazenekar, az együttes ugyanis 2012. január 17-én adta bemutatkozó koncertjét. Már e rövid idő alatt is sikerült elérniük, hogy olyan rangos helyszínrre kapjanak meghívást, mint Luzern, ahol tavaly decemberben szerepeltek. Májusban Isztambulban lépnek fel, nyáron pedig a Rheingau Zenei Fesztiválon muzsikálnak. Jövő tavasszal egy tizenhat koncertből álló németországi vendégszereplésre indulnak. Olyan szólista is örömmel ül be a koncertmesteri posztjukra, mint Baráti Kristóf. Az együttes születéséről, terveikről, helyzetükről az alapító, Bánfalvi Béla koncertmester beszélt.

■ Látva a zenekari támogatások egyre csökkenő összegét, az együttesek növekvő gondjait, s azt, hogy a kamarazene iránt mennyire fogyóban az érdeklődés, úgy vélem, ma nagyon-nagyon merészség kamarazenekart alapítani. Miért szánták mégis erre rá magukat?

– Huszonhat év kamarazenekari koncertmesteri múlt van a hátam mögött, s ez alatt a negyedszázad alatt sok tapasztalatot gyűjtöttem, amit kamatoztatni tudok az Új Magyar Kamarazenekar javára. A családunk mind az öt tagja profi zenész, így amikor kiváltunk az előző kamarazenekarból, amelyben a nagyobbik fiam és a menyem is játszott, természetes volt, hogy együtt vágunk bele egy új együttes alapításába. Így már azonnal

meg is volt a kamarazenekar egyharmada. A zeneművészet magyarországi helyzetével mi is tisztában voltunk, de bízunk abban, hogy helyesen összeválogatott tagsággal hamar képesek leszünk kitűnő színvonalat elérni. Hiszünk abban, hogy a magasrendű produkciókra mindig szükség lesz.

■ Miért döntött úgy, hogy váltania kell? A Budapesti Vonósok, ahol a koncertmesteri posztot látta el, sikeres együttes.

– Minden válásnak komoly okai vannak, de mivel a múltat megváltoztatni nem lehet, ezért a régi események fölemlítésének nincs sok értelme. Én sem szeretnék a múltnak szellemi energiát adni, inkább minden erőmet igyekszem a jövő építésére fordíta-

ni. A döntés szükségességéről csak annyit mondanék, hogy különböző okoknál fogva közös munkánk folytathatatlaná vált. 2011 augusztus végén határoztuk el, hogy elmegyünk, búcsúlevelünket szeptember elsején küldtük el. Egy hónap múlva, október 2-án már alakuló ülését tartotta az Új Magyar Kamarazenekar egy közös szalonnasütés keretében.

■ Honnan verbuválták az együttes többi tagját?

– A tagok kiválasztására nagy gonddal figyeltünk. Közösséget kellett létrehozni, ahol a választásnál természetesen nagyon fontos szempont a szakmai színvonal, de ennél még fontosabb, a zenekar tagjainak emberi minősége. Platón írja, hogy „a közösség alapja az igazságosság”. Ez magában foglalja az egymás iránti tiszteletet, és azt a nemes szeretetet, amely képes egyformán adni mindenkinek, különbségtétel nélkül. Hozzánk hasonló gondolkodású zenészeket kerestünk, olyanokat, akikkel az általunk fontosnak tartott ideákat meg lehet valósítani.

■ Akik mellett ráérnek a rendszeres próbákra, koncertezésre, turnéokra...